

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Job. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr J. Thijss, Meppel; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hooftdorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breesstraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland en Ned-Indië f7.50 per jaar.

Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Internationaal Calvinisme. III. — Uit de Schrift: Het Lied van het Zwaard. (Gen. 4:23-24.) — Kerkelijk Leven: Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraaid? IV. De jaardag onzer Vrije Universiteit. Niet wachten. Een Chr. Gereformeerde stem. II. — Geestelijke Adviezen: Voorgaan in 't gebed. — Populair-Wetenschappelijke Schetsen: De afzetting van den dooist A. Steketee. III. — Muzikale Kroniek. XIV. — Opvoeding en Onderwijs: Overgescholen. V. — Literatuur en Kunst: Ina Boudier-Bakker, De Moeders. — Perschoon. — Boekbespreking, enz.

INTERNATIONAAL CALVINISME.¹⁾

III.

Inhoud van het voorafgaande:

Het internationale probleem is een der geweldigste in onze dagen. Het Calvinisme staat tegenover de internationaliteitsgedachte niet vijandig. Integendeel: het heeft een internationale hoedschap, welke geen andere richting binnen het Christendom kan overbrengen: onvoorwaardelijke concentratie van leden en bewustzijn op God.

Zooewel het bezwaar, dat het internationalisme in strijd zou zijn met Gods Woord, als dat de internationaliteitsgedachte zoozeer gennexeril is door den geest der revolutie, dat zij voor ons onbruikbaar zou zijn, is ongegrond. Men verwacht internationalisme met kosmopolitisme.

Het derde bezwaar is utilistisch getint, aan de zittigheid ontleend.

Wat heil, zoo vraagt men, heeft al het internationalistisch gedoe, totnogtoe afgeworpen?

En met een klein kunstje maakt men internationale instituten en kongressen bespottelijk. Zijn ze niet min of meer officiële gelegenheden om op kosten van het algemeen fijn te dineeren, op schitterende tochtjes te worden getraakteerd en bij dat alles met een onderscheiding, welke men in eigen land vaak niet geniet, te worden behandeld?

Vooraf Vredespaleis en Volkenbond zijn tot het uitpunt van pijlen, gedoopt in goedmoedige humor of kwaadaardig sarcasme, gekozen. Aan het eerste, de schenking van Carnegie in Den Haag, heeft men zoo langzamerhand zijn scherts verschooten. Maar de Volkenbond moet het nog altijd ontgelden. Men heeft er over het algemeen geen verwachting van. Een machtig rijk als de Vereenigde Staten, dat zooveel idealisten telt en waar de gedachte van den Volkenbond eens zoo luide werd toegejuicht, staat het zijn diplomaten niet toe ook maar een platonische liefdesverklaring af te leggen.

Is dan, zoo konkludeert men vragend, de Volkenbond geen fiasko geworden?

Is de ballon van het internationalistisch ideaal tegen de huidige atmosferische invloeden bestand gebleken?

Er moge iets aantrekkelijks schuilen in de internationaliteitsgedachte, onze tijd is er te grof, te ruw, te egoïstisch voor om haar de kans van realisatie te bieden.

Men koketteert met haar, maar men trouwt haar niet.

En als men van onzen voorslag hoort, zal men dadelijk een afwerend gebaar maken en oordeelen: een internationaal Calvinisme heeft geen vooruitzichten. De materialistische wereld van tegenwoordig is er niet vatbaar voor.

Tegenover dit bezwaar dient vóór alles te worden opgemerkt, dat het zich aan schromelijke overdwijving schuldig maakt.

Men vergelijkt de resultaten van de internationale bewegingen met de beloften, eertijds door utopisten afgelegd.

En ja, dan baren zij enkel teleurstelling.

Doch indien men gezonder te werk gaat, nuchterder uit allebei zijn oogen kijkt, den dag der kleine dingen niet veracht, de manshands-wolkjes aan den volkerenhemel speurt, kan men in dat

alles veroordeelend pessimisme zichzelf niet terugvinden.

Wat door internationale samenwerking werd bereikt in zake den handel in blanke slavinnen, op het terrein van den arbeid en het recht mag werkelijk niet zoo gering geschat. Door arbitrage werd reeds menig konflikt opgelost. En zelfs de veelgemaakte Volkenbond vormt alleen reeds als idee een psychologische faktor van betekenis. Op het oogenblik is die idee nog te vaag. En wat er nog belijnd aan is, zal misschien heel anders moeten worden getrokken. Wellicht zal een rechtstreeksch samengaan van alle volkeren niet wenschelijk blijken en liever de weg worden ingeslagen van statenbonden in de verschillende werelddeelen, die dan op hun beurt met elkander in kontakt treden. Wij houden het niet voor onmogelijk, dat eerst een Statenbond van Europa in het leven moet zijn geroepen, wil de Volkenbond levensvatbaarheid hebben. En in elk geval voeden wij het wanbeeld niet, als zou de Volkenbond ooit de vrede op aarde doen nederdalen. Maar dat er door bemiddeling en coöperatie internationale wonderen tot stand kunnen komen, staat evenzeer voor ons vast.

Het hangt hier alles af van de lankmoedigheid Gods.

Naar de mate der algemeene genade, welke Hij aan de volkeren schenkt, naar die mate zullen zij elkander ook naderen, waardeeren, samengaan.

Evenwel is dit zeker, dat zij, die zich voor profelen van het internationalisme uitgeven, meestentijds doortrokken zijn van het humanistisch beginsel.

Zij huldigen de opvatting, dat de mensch in zijn kern gaaf en altruïstisch is.

En omdat zij op den mensch bouwen, komen zij met hun internationale strevingen bedrogen uit.

Maar — en daarom vindt het internationalisme in het Calvinisme juist zulk een rijken voedingsbodem — het Calvinisme weerstaat het humanisme in het aanzicht.

Het verwacht niets van den mensch.

Het gelooft niet aan een mooie kern in elk mensch die slechts veredeld moet worden.

Maar het gelooft, dat zijn beginsel niet van Calvin, van een mensch afkomstig, doch van Goddelijke oorsprong is.

En dat dit beginsel, zoo het slechts doorwerkt, krachtig genoeg is, om alle nationale vooroordelen te overwinnen.

Dat beginsel bindt saam.

De Calvinisten uit de onderscheiden landen behoeven geen band tusschen elkander te leggen.

Die is gelegd.

Zij moeten alleen dien band willen zien.

Willen voelen.

Laten trekken.

En wanneer zij soms tot elkander overkomen, worden zij overmeesterd door een blijdschap, welke menschen van andere richting, dunkt ons, niet kennen.

Als men na den oceaan te zijn overgestoken een landgenoot ontmoet, kan dit het hart goed doen.

Maar wanneer men een oprecht Calvinist de hand mag drukken, dan is de innerlijke gewaarwording toch heerlijker, de stemming nog blijder. Het bloed kruip, waar het niet gaan kan.

Doch het Calvinisme trekt, waar het niet kruipen kan.

Indien gij geen Calvinisten zijt van den kouden grond, zult gij u door geen zeeën, door geen bergen, door geen nationale grenzen laten scheiden van uw broeders en zusters, die eenzelfde gezicht op God en Zijn Christus hebben verkregen als gij. Het internationaal Calvinisme bestaat.

Alleen... werkt het niet tegen.

Maar dient het door organisatie.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Het Lied van het Zwaard.

Gen. 4:23 en 24.

Kent gij den hellezang van Lamech, Kaïns diep-verderven telg?

Wat was er geschied zoodat zulk een ontaard lied kon worden geboren?

Maar immers het paradijs was verloren.

Het geluk der menschen was verwoest.

De koning was slaaf geworden.

Het kind was in een balling verkeerd.

Met name Kaïn, de broedermoorder, was verstooten van het Aangezicht des Heeren.

Maar nu ontbrandt de strijd om het verlorene te herwinnen.

De natuur schijnt mee te werken.

Kaïns geslacht komt tot krachtigen bloei.

In Lamech wordt hem geboren een geniale spruit, die op zijn beurt weer ontvangt talentvolle zonen.

Lamech neemt zich twee vrouwen, Ada, de sierlijke, de bevallige, de verleidelijk-schoone, die hem de zinnelijke weelde van het vrouwelijk schoon kwistig zal bereiden. En Zilla, de geblakkete, de opgetooide in haar hoorenversiersel, die zijn vleeschelijken lust prikkelt en bevredigt.

Die beiden zullen hem het paradijs hergeven.

Dat hij in zijn dubbelhuwelijk ingaat tegen Gods ordinantiën deert hem niet. Hij is immers los van God en schijnt te slagen. Het gelukt hem wat hij doet.

Zie op Jabal, zijn oudsten zoon.

Deze maakt hem tenten. Nu kan hij wonen, beschut tegen weer en wind, beveiligd voor koude en voor allen hoozen invloed, die door den vloek Gods op aarde was.

Dan, hij had nog een zoon, Tubal-Kaïn. Deze wapent hem tegen het rondsluipend gedierte. Wel had God gesproken van een vijandschap tusschen dier en mensch, maar wat merkt Lamech ervan? Zijn zwaard houdt het roofdier verre. Hij is weer meester over de dieren der aarde.

En als dan soms van binnen het geweten onrustig klopt, dan zorgt Jabal, zijn derde zoon, voor de afleiding. Het speeltuig van diens hand verdreef de sombere gedachten en bracht hem den lach in den mond.

Is het dan wonder, dat Lamech zich voelen gaat?

En in het gevoel van zijn kracht roemen gaat en zingen van wat hij is en kan en zal?

„Ada en Zilla, hoort mijne stem, gij vrouwen van Lamech, neemt ter oore mijne rede! Voorwaar ik sloeg wel eenen man dood om mijne wonde en eenen jongeling om mijn buile! Want Kaïn zal zevenvoudig gewroken worden maar Lamech zeventigmaal zevenmaal.”

Zie, daar staat hij, de eens ontroonde koning, maar nu weer gebieder, gekroond door eigen hand, verhoogd tot eigen eer.

Dat alles voor hem bukke en allen voor hem knielen!

Dat zijn vrouwen hem aanbidden en bewonderen! Het ontbloote zwaard trilt in zijn gespierde vuist. En hij schreeuwt uit zijn lied.

Hij is machtiger dan God.

Was aan Kaïn, zijn vader, zevenvoudige wrake toegezegd, hij zal God overtreffen.

Zeventigmaal zevenmaal zal hij zichzelf wreken.

Al bracht een man hem maar een wonde of een jongske hem slechts een buile toe, hij zal hem verpletteren en doden.

Dat is Lamech's lied van het zwaard.

Geïnspireerd door den Geest uit den afgrond. Het lied van den wereldling, van den paradijs-veroveraar op aarde, die God verwerpt en zijn stem tegen den hemel verheft.

Het lied van de brute menschelijke kracht.

Uitlopend op een volstrekte tegenstelling met het Evangelie.

Want komt dit laatste met den eisch om uw

¹⁾ Voor het vorige nummer hadden wij een vervolgartikel gewild gemaakt, dat echter bij de post verloren is geraakt. Tot het laatste toe hebben wij gewacht, of het misschien nog terecht zou komen. Nu schrijven wij het opnieuw, maar ditmaal slechts een kort stuk ervan in de stille hoop, dat het oorspronkelijke alsnog aan zijn adres komt.